

7

(דף ע"ב) בהא דעושה שליח להפך נדרי' אשתו דקרי' נגמ' והא לא שמיט
 ל' . וכתב שם ז"ל שמיטת האפטרופוס אינו כשמיטת בעל ואינ' שמיטת
 שליח להפך דבמדי' דמחילא לא שייך מינוי שליחות עכ"ל ומזה' בפסח
 וקידושין וגירושין ס"ל חמשה שליח כמוהו וכלו' הוא בעצמו שמיט בפסח
 וכן בקידושין וגירושין כאלו הכעל עליו נמן הקידושין או הגירושין וכן למ"ד
 יש שלד"ע דהוא במדי' דמחילא עליו מינוי שליחות אבל בתפילין כשהשליח
 מניח התפילין הנחה זו שהוא עש' חשיב כאלו השליח עשה הנחה
 זו אבל אבתי לא הניח התפילין על ראשו אלא על ראש שלוחו
 דל' . גוף השליח כגוף המשלם כיון דבמדי' דמחילא לא שייך מינוי
 שליחות . ומזה' בלי' תפילין וסוכה גבי דל' עש"ה השליח בעשיית
 המשלם כיון דגוף שלוחו לא הו' כגוף לא עשה המעשה בגופו אלא
 בגוף שלוחו אבל בפסח וקידושין שמיטת הפסח ומעשה קידושין
 וגירושין דל' כאלו עשה הוא הרי עמך המעשה ודו"ק ומשכח דקבי
 הוא בדרי' דק' מלתא :

(ב) חזין מלכד עבירה בשו"ת טועם ביהודה בחלק א"ה העלה בנט
 שיתן ע"י שליח בעל כרחו דאיתו גט כלל כיון דהיכא דאין
 שלד"ע המעשה בעל ומכ"ס סו"ס פ"ק דמליצ' (דף י"א) וכיון דהיכא חסם
 ר"ג הו' ליה שלד"ע :

ורענ"ד נראה דהיכא דעושה שליח חסם לגרש ושהיה ידו כידו ועשייתו
 כעשייתו . והשליח נתן לה הגט בע"כ דכ"ג שפיר הו' גט
 כיון דיד השליח כיד המשלם בעיקר הגט ומה שנתן לה בע"כ ועבר בהרס
 ר"ג ס"ל כאלו עשה עבירה מדעתו דכל כ"ג עיקר השליחות לא בעל וכמ"ס
 יו"א בזה בשם הל' למד' פ"ג מנביה גבי עבירה דיש שלד"ע ואם עשאו
 שליח בשם המשלם דגבי שבת אשלד"ע בעל השליחות למדרי' ואם עשאו
 שליח לזה גוף השליחות לא בעל וע"ש . וא"כ נראה דה"ס אם עשאו שליח
 בסמך לגרש ושליח מדעת' . דנפשי' נתן לה גט בע"כ דבזה עיקר השליחות
 לא בעל כיון דכבר נעשה שלוחו לגירושין וחרס ר"ג גבי גירושין אינו אלא
 כמו אישור אחר . והגם שמדברי השו"ת הנזכר שסמך דבריו בזה אינו
 מחלק בכ"ז אמנם לענ"ד נראה כמ"ס דדוקא היכא דעשאו שליח לך לגרש
 בע"כ אבל בסמך לא מייבטל השליחות ויחא' לי בזה מאי דקשי' לן לפי
 דברי השו"ת הנ"ל בהא דק"ל שליח עושה שליח אפי' ע"ד מאה וסבין הלכה
 מרווחת בישראל ואלו גבי קידושין כתב בא"ש ע"י ל' דאין שליח עושה שליח
 ומשום דמילי לא מימארי לשליח והוא מדברי המדרי' פ"ב דקידושין ז"ל
 פסק קדוש מדרוש דעושה שליח לקדש בו אפי' אישם בדרך אינו יכול
 לעשות שליח אחר משום דמילי יניחו ומילי לא מחארי לשליח וא"כ דגבי
 גט ק"ל שליח עושה שליח ולא הו' מילי לא מחארי לשליח וא"כ דגבי
 חסירה הטעם לא דמי דגבי גט אשה מתגרשת בע"כ ומיד כשהגט הגט
 ליד השליח הרי היא כאלו מתגרשת הלכך לא הו' מילי שהרי השליח יכול
 לגרש בע"כ דיד השליח כיד הבעל אבל שליח של קידושין אם לא האבס
 האבס אינה מתקדשת הלכך ה"ל מילי עכ"ל וכיון דהאידנא בשר חרס ר"ג
 גס בגירושין אם לא האבס האבס אינה מתגרשת כיון דאשלד"ע א"כ מ"ס
 גירושין מקידושין . ולפי מ"ס דכל שטס ליד השליח בסמך ועושה אותו
 שליח בסמך לגרש ה"ל ידו כיד הבעל ואם עובר ומסן בע"כ שפיר
 מתגרשת יחא' ודו"ק :

והנה ראיתי שם בשו"ת הנ"ל שכתב הרב הגאון מוה"ר יצחק הלוי
 ז"ל . וז"ל ויחא' מאד על התוס' שכתבו בחד פירושא דהובא
 דאשלד"ע קידושין בעל קדש כרי מחגי' מפורש' כאומר שן שמרור זה
 לפכדי לא יחזיר וק"ל ברב יאודה דמשחרר פכדו פושר בפשה וא"כ
 היכי משחרר הא אין שלד"ע . וכתב עלה הרב הגאון בעל המחבר שו"ת
 הנ"ל ומה שכתב חסן שמרור זה לפכדי דבר זה מביא לידו גימור
 ובי שליח המשחרר הוא זה והוא אינו אלא שליח של בעצד להיות זוכה
 לו שלא בפניו חב' משום שליחות וכו' ע"ש . וזהו כחב נמי לדחות דברי
 חסובת הרב הנ"ל מחא' דמחא' נשים המתקדשות בכלכלה של פירות
 שביעות וקבלה אחר בעד כולם והתם נמי כיון דאסור לקדש בשירות
 שביעות ה"ל שלד"ע . וגדנה מחילא בזה דהתם נמי שלוחה של המתקדשות
 אינו ולא שליח של המקדש וע"ש . ולי נראה דברי הרב מוה"ר יצחק
 הלוי ז"ל דכל כ"ג נמי שליח של המשלם והוא שנותן לו לפי מה שמוחא'
 בתוס' פרק א"ב (דף ט"א) ד"ה בשלמא סיפא לחומרא ח"ל מימא' אחא'
 לא הו' ריבית גמור כשהעמידו אלא ישראל אפי' מקבל הנכרי ריבית שהרי
 נעשה ישראל שני שלוחו של ראשון לקבל חובו מיד הנכרי וי"ל דאפי'
 שיוכל לזכות למכירו במחילה הכא אין קבלתו מן הנכרי זוכה לישראל
 עבדו

בעל בנכס' אשתו לרד' הרשאה ונמי מילי דליכא פירי בארעא אבל אי
 איכא פירי בארעא מנו דנחת לפירי נחית נמי לארעא וע"ש שכתבו דכי
 איכא פירי בארעא ה"ל כשותפין ומיירי דוקא דאית' במחא' ולא מחאה
 אבל אי ליח' במחא' או אית' במחא' ומחאה אינו דן על הקרקע וע"ש
 ועמ"ס בס' ק"ב סק"ה :

סי' קפ"א סעי' ב' (א) נשבע על כך . כתב הש"ך ח"ל שאמר
 לפניהם ע"כ . ובס"ז כתב נשבע
 על כך פ' נהנינו להליל לעצמו כ"כ ב"י בשם המדרי' ומשמע דסני לי'
 בזוהר בלא אמירה ע"ש . והנה ז"ל הכ"י כתב המדרי' אחר פליג לא אחר
 לא פליג פסק ר' אבי מורי דאם אין בדבר שאמר כן נשבע שלא נהנינו
 להליל אלא לעצמו וזוהר ע"כ וזה הוא ראית' הט"ז מדברי הכ"י בשם
 המדרי' . אמנם בזה' סבין כתב ח"ל יש לחמוה דמליצ' דנח' משמע דוקא
 אחר אבל נהנינו ולא אחר לאו כלום הוא ודברים שכלב אין דברים ועוד
 קשה דהיכי קאמר נשבע הא כיון דלא בעי אחר אפי' הו' השוקק מני
 אינו יכול לעשות שלא נהנינו ואין נשבעין על טענה ספק לפיכך נ"ל דלישנא
 דנחא' לאו דוקא אלא היינו לומר דאחר לעצמו אינו מילי ואם הו' השוקק
 וטעמו טענה ודאי ישבע ואם לאו יחריס כהם עכ"ל ומה נראה בדברי הש"ך
ורענ"ד נראה לישנא דנחא' משמע כלב ומאי דקשיא ליה בדכ"ה דהא
 דברים שכלב אינו דברים נראה דכיון דאין יכולין להליל כלל
 וארי הוא הפקר ולא זכו השותפין אלא מהמת הגבהו של זה השוקק דאמר'
 מסתמא ארעא דכול' נכונה לזכות וכיון שכלב לא הו' הכוונה להב"י
 לחזירו מחילא לא זכו איך ואם הוא דבר שיכולין להליל פ"י הדחק דכ"ג
 לא הו' הפקר אלא שרואה לחלוק לשלמו במקום דהיכא פסידא ומחא' אחר
 בס' קפ"ו סעי' כ"ח בזה' מקולקל . וזהו נראה דלרד' דוקא אחר ואם
 לא אחר אפי' דכלבו הו' לחלוק לעצמו כיון דדברים שכלב לאו דברים
 ה"ל שוקק בנחא' . ולכן נראה דר' אבי מורי שכתב דנשבע שלא נהנינו
 והינו כוונה בלב מיירי בענין שאין יכולין להליל פ"י דהו' הפקר וא"כ כל
 שלא הו' הכוונה להנביס לחזירו לא זכה חזירו וכמ"ס וגם מאי דקשיא
 ליה להב"י דהא אין נשבעין על טענה ספק נראה כיון דאמרין דסתמא
 דמלתא כל מה שחילי שוקק ארעא דכולה שותפין הוא ואפי' במקום שאין
 יכולין להליל כלל ומשום דכן דרך השותפין וא"כ לא גרע מרגלים לזכר
 דנשבעין בטענה שחא וכמ"ס במדרי' פ' שבועת דכלב נראה להכריע דהיכא דאין
 חשבינן אותו אפי' בטענה שחא וס"ל דכוונה ולכן נראה דכל דבר הפשו' להסתפק
 יכולין להליל אפי' פ"י הדחק בני כוונה בלב וכמ"ס ב"י והיכא דיוכלין
 להליל פ"י הדחק בשיק אחר וכדעת הש"ך . ועיין סמ"ע סי' רס"ט שכתב
 בעני' מילא לחזירו בני שיאמר בשבוע שהגבי' שהוא למדך חזירו .
 ובס"ך שם דסני בנכ"ז לזכר חזירו כוונה בלב וע"ש . ובס"ז בשותפין
 משמע דאפי' היכא דאין יכולין להליל פ"י הדחק בני כוונה בלב וכמ"ס
 ארעא דכולה שותפין הגבי' ואפי' לא הו' בזה אמירה דמלתא אפי'
 דברי הסמ"ע דנמי אחר משום דהא גבי שותפין דמסתמא דמלתא לישב
 הוא ה"ל דברים שכלב כל אדם דכ"ה הו' כאמר וכמ"ס בס' י"ב סק"ה
 ועמ"ס בס' רע"ט סק"ה :

הלכות שותפין

סי' קפ"ב סעי' א' (א) בכר דבר שלוחו של אדם כמותו . כתב
 בתוס' רי"ד (דף ע"ב) דקידושין
 ז"ל יש מקדים אי"כ לכל דבר מטה יועיל השליח ואחר אדם לחזירו שב
 בזכרה פטורי הנח חפלין פטורי ולאו חלמא הוא שהמטות שמיטתו המקום
 לפטור בגופו אלא יפטור הוא פ"י שלוחו והוא לא יפשה כלום ודאי
 בגירושין וקידושין מחייב כי הוא מתגרש ולא השליח שכותב בגט אלא פ'
 פטרי' פ' וכן נמי האשה למי הוא מקדשת ולא השליח שכותב בגט אלא פ'
 סמן סמור' . מפורסם וכן בפסח הוא אוכל ועל שמו ישרק הדם
 אבל בזכרה ה"ל יוכל לומר לשלוח פשה לי סוכה והוא יושב בס' אבל אם
 יבן בס' חזירו לא קיים הוא כלום וכן ליתא וכלי האמא עכ"ל וקשיא לי
 דהא בשליחות לגרש עבירה אי לאו דגלי קדא דאין שליח לדבר עבירה
 הו' לי' דרין שליחות וא"כ דאין המשלם עושה כלום ולשמא' חסן ס"ל דעושה
 שליח לסגור השליח של אדם כמותו כדא' . רפ"ב דקידושין ואין המשלם
 עושה כלום :

והנראה לפיכך בזה' דין דשליח של אדם כמותו לא אמרינן אלא
 במדי' דרש' דאין ה"ל מעשה שלוחו כמותו אבל במדי' דליצ'
 ע"י לא אמרינן שליח של אדם כמותו וכמ"ס הרא"ש בפירושו לגדרי'
 ע"י